

ZAVIČAJ

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu
historijuBroj 36, godina XVIII
novembar, 2013.

© Monos 2013

Fragmenti iz historije gračaničkog sporta

Emir Tihić

1. GRAČANIČKE SPORTSKE LEGENDE: HALID DURAKOVIĆ-DUDA (1943.-2013.)

I

Objavljujući moje tekstove u "Gračaničkom glasniku" i uređujući rubriku *Fragmenti iz historije gračaničkog sporta*, glavni i odgovorni urednik ovog časopisa, doc. dr. Omer Hamzić, dao mi je ideju da napravimo jednu seriju tekstova pod zajedničkim naslovom *Gračaničke sportske legende*. Prihvatajući tu ideju, odmah sam se našao u dilemi kako izvršiti izbor iz mnoštva sjajnih sportista, koje možemo "upisati" u sportske legende Gračanice. Bilo je mnoštvo izuzetnih pojedinaca koji su započinjali i završavali svoju sportsku karijeru u Gračanici, bilo je i onih koji su kasnije odlazili u druge klubove širom bivše Jugoslavije, postizali vrhunske rezultate, afirmisali sebe, ali i Gračanicu. Razmišljajući o tome, odlučio sam se da pišem o onim likovima kojih više nema među živima, kako bismo, putem ovog časopisa, ljubitelje sporta još jednom podsjetili na njihove velike zasluge za razvoj i afirmaciji gračaničkog sporta i na neki način, oteli ih od zaborava. U prethodnim brojevima već sam pisao o gračaničkoj rukometnoj legendi—rahmetli Halidu Žuniću i nogometnoj legendi—rahmetli Nesibu Ramašu—Bibetu.

Do sada smo dosta, takođe, pisali o prvim koracima rukometa i formiranju rukometnog kluba u Gračanici, davne 1956. godine. Zabilježili smo najznačajnije i najzanimljivije detalje, te velike sportske rezultate ovog kolektiva. Zahvaljujući rukometnom sportu, za Gračanicu je čula ne samo Bosna i Hercegovina i bivša Jugoslavija, već i rukometna Evropa, pa čak i daleki Japan.

II

Od 1956. godine do danas bilo je mnogo zaslužnih pojedinaca za razvoj rukometnog sporta u Gračanici (igrači, treneri, članovi rukovodstva Kluba, rukometne

sudije, pa i mnogobrojni građani koji su svojim donacijama i na druge načine pomagali klub). U toj velikoj plejadi zaslužnih, istaknuto mjesto, bez sumnje ima i Halid Duraković Duda, koji je prije nešto više od 6 mjeseci preminuo od posljedica srčanog udara. Njegovo ime s pravom možemo uvrstiti u najuži krug gračaničkih sportskih legendi.

Pišući o velikim sportistima, mnogi hroničari uzimaju u obzir samo godine takozvanog aktivnog angažmana (igranja), broj nastupa po pojedinim rangovima takmičenja, te broj postignutih zgotitaka itd. Činjenica je da je u dugogodišnjoj historiji Rukometnog kluba u Gračanici bilo igrača sa dužim rukometnim stažom, koji su imali više nastupa i postigli više golova od rahmetli Halida Durakovića. Međutim, on je osim nastupa na brojnim utakmicama i "zatresanja" protivničke mreže, kao iskusni sportista i sportski pedagog, dao veliki doprinos razvoju ove sportske grane i kao trener mladih kategorija. Kao vrstan sportski pedagog, otkrio je i naučio prvim rukometnim koracima na desetine mladih rukometaša u Gračanici, koji su kasnije postali afirmisani igrači. Od posljednjih njegovih uspješnih pionira i rukometnih kadeta, spomenut ćemo samo dvojicu koji su nastupali i van Gračanice – Huseina Salkića i Mirzu Čehajića (koji je jednu sezonu igrao u Njemačkoj Bundesligi).

Kao rukometni zaljubljenik, sa osjećajem visoke ljudske, pa i zavičajne odgovornosti, u najtežim periodima kluba, kada je bilo pitanje da li će se Klub ugastiti ili opstati, Halid Duraković je, sa još

Jesen 1963. godine, pred utakmicu u Banja Luci. Emir Tihiić i Halid Duraković (slijeva nadesno)

dva-tri svoja najbliža druga i suigrača, u nekoliko navrata učestvovao u donošenju odluka koje će spriječiti "gašenje" Kluba, pa i rukometa u Gračanici. Po prestanku igračke karijere, posvetio se sudijskom pozivu. Zajedno sa Hidajetom Likom formirao je Zbor rukometnih sudija u Gračanici. Mnoge mlade rukometne sudije iz Gračanice naučio je prvim rukometnim pravilima i najzaslužniji je što su neki stekli zvanja saveznih rukometnih sudija u bivšoj Jugoslaviji (Nail Memić i rahmetli Nermin Latifović, Nermin Šaković i Saša Sarajlić, te poslije rata-državne rukometne sudije BiH–Mevludin Šabić i drugi). Vrijedi spomenuti da je po prestanku

igračke i sudijske karijere, svoja iskustva nastavio prenositi na mlade i kao delegat kontrolor u Premijer rukometnoj ligi BiH.

U najtežim godinama rata 1994. godine, sa grupom rukometnih zaljubljenika oživio je rad Rukometnog kluba *Gračanica* i odmah zatim formirao pionirsku i kadetsku sekciju, podučavajući i otkrivajući nove mlade rukometne talente.

III

Halid Duraković–Duda rođen je 1943. godine u Gračanici kao najmlađe dijete svojih roditelja–u višečlanoj porodici u Gračanici (imao je petoro braće i tri sestre). Završio je osnovnu školu (u sadašnjoj Osnovnoj školi “Hasan Kikić” Gračanica) i 1956. godine upisao se u nižu realnu gimnaziju (sadašnja Druuga osnovna škola Gračanica). Tada sam i upoznao Halida, išli smo četiri godine u isti razred, sjedili u istoj klupi i postali nerazdvojni drugovi – i to divno drugarstvo i prijateljstvo čuvali i njegovali sve do njegove nedavne smrti.

Kao i sva ostala djeca–i mi smo tada voljeli igrati lopte, znali smo samo za nogomet. Nešto kasnije naš nastavnik tjelesnog odgoja Miloš Popović, podržan od uprave škole, napravio je u školskom dvorištu pravo rukometno igralište, formirao školsku rukometnu ekipu i svoje učenike počeo upućivati u tajne rukometne igre. (O tome smo pisali u jednom od ranijih brojeva našeg časopisa).

Iz ove školske ekipe kasnije su mnogi postali standardni prvotimci u već formiranom Rukometnom klubu “Partizan”. Među najpoznatijim bili su: Hasib Mulahusejnović, Branko Ristić, Halid Salihendić, Hasan Kuduzović, Dušan Žuža i drugi. Iza njih, stasala je nova generacija rukometaša, u kojoj su se posebno isticali: Halid Duraković, Kemal Šaković, Reuf Džinić, Dževad Beganović, Fuad Mujić i

Emir Tihić. Po završetku škole, 1959. godine, svi se učlanjuju u Rukometni klub u Gračanici.

Od svih nas iz ove generacije, Halid Duraković je bio najtalentovaniji i najbolji, pa je prvi među nama postao prvotimac u klubu. Sa svega 16 godina, zaigrao je sa mnogo starijim i već afirmisanim rukometašima u klubu: Brankom Ristićem, Hasibom Mulahusejnovićem, Šefikom Đulićem, Ibrahimom Šelom, Simom Krstićem, Branom Jeremićem i drugim. Mi ostali iz Halidove generacije, igrali smo tada za juniorsku i drugu ekipu i tek narednih godina postali prvotimci. Od tada, od te jeseni 1959., pa sve do 1970. godine, Halid je bio prvotimac u klubu, najbolji igrač i najbolji strijelac. Njegov talent posebno je došao do izražaja u periodu od 1962. – 1967. godine, kada Rukometni klub, nakon takmičenja u Tuzlanskoj zonskoj ligi, postaje član Republičke rukometne lige – grupa sjever. U toj ligi igrali smo sa klubovima iz gradova u kojima se igrao daleko bolji rukomet nego u Gračanici (Banja Luka, Prijedor, Bosanski Novi). Kao vrstan rukometaš, u igrama sa novim i daleko boljim ekipama, Halid je bio nosilac igre i najbolji strijelac.

Kao sportista imao je jednu osobinu, koju sam ja kasnije kao trener uvijek isticao za primjer. Naime, nikada nije podcjenjivao protivnika, davao je sve od sebe bez obzira što je protivnik bio slabiji, borio se za što bolji rezultat – pri čemu ga je posebno krasila hrabrost. Pružao je dobre igre i u gostima kao i na domaćem terenu. Hrabrio je one koji su imali kompleks stranog terena. Bilo ih je koji su u Gračanici pružali briljantne partije, dok se na gostovanjima gotovo nisu ni primjećivali.

Kao izvanredan rukometaš, Duraković je imao pozive da pređe u druge klubove, ali ih je uvijek odbijao, ostajući vjeran Gračanici. Samo je pred kraj svo-

je igračke karijere jednu sezonu igrao za "Slogu" iz Doboja. Pozvan je kao iskusan rukometaš da pojača ovaj klub u borbi za ulazak u viši rang takmičenja.

IV

Halid je relativno mlad završio svoju igračku rukometnu karijeru, mogao je uspješno igrati bar još koju sezonu. Ipak, ostao je u ovom sportu takoreći do kraja života. Aktivno igranje zamijenio je suđenjem rukometnih utakmica. Još dok je aktivno igrao, položio je ispit za rukometnog sudiju, pa se nakon prestanka igranja i mogao odmah posvetiti suđenju.

Halid Duraković i Asim Nezirović (iz Gračanice), postaju vrlo brzo poznati i među ljubiteljima rukometa na širem prostoru, kotiraju kao vrlo popularan sudijski par. Započeli su sudijsku karijeru, prvo u zonskoj rukometnoj ligi, a nakon toga u višim rangovima takmičenja. Svojim dobrim suđenjem, svake naredne sezone dolaze na sudijske liste većih rangova takmičenja, prvo na listu Međurepubličke, a zatim na listu Prve B lige Jugoslavije, samo jedan rang niže od Prve savezne rukometne lige, tada možda najjače rukometne lige u Evropi. Brzo su dospjeli u krug najboljih rukometnih sudija u BiH, među kojima su bili Drago Dopuđa iz Sarajeva, Džabir Delalić iz Mostara, Dušan Vrhovec i Nenad Knežević iz Banja Luke.

Našavši se na listi rukometnih sudija Prve B lige, kvalitetom svog suđenja, Duraković i Nezirović već u prvoj sezoni dolaze na sam vrh te prestižne sudijske liste i sve do posljednjeg kola nalaze se na prvom mjestu, sa kojeg im se otvarao put na listu sudija prve savezne lige Jugoslavije. Sticajem okolnosti, međutim, njihovi glavni konkurenti Džapo i Fočo iz Sarajeva, potiskuju ih sa tog mjesta i postaju savezne sudije. I dok se pričalo o namještenim ocjenama kontrolora takmičenja

iz posljednjeg kola, Asim i Halid mogli su samo da žale za šansom koja im je bila na dohvata ruke – da sude najboljim rukometnim klubovima u bivšoj Jugoslaviji.

Ubrzo nakon ovih događaja, sudijski par – Halid Duraković i Asim Nezirović prestaju zajedno suditi. Asim Nezirović se iz zdravstvenih razloga (nakon operacije) povukao "sa terena", pa su mnogi (među kojima sam bio i ja) prognozirali da će se i Halidova sudijska karijera s time brzo završiti. Međutim, nije bilo tako, Halid je nastavio suditi u paru sa velikim brojem sudija širom BiH: Talićem iz Bosanske Dubice, Veljkom Malićem iz Banja Luke, Alojzom Solomonom iz Travnika, te sudijama iz Doboja Hadžimehmedovićem i Atićem. Sudijsku karijeru završio je poslije rata (1992. – 1995.), sudeći utakmice premijer lige BiH u paru sa svojim nekadašnjim učenicom Nailom Memićem iz Gračanice.

Kao Halidov dugogodišnji prijatelj i sportski kolega, ostao sam do danas u dilemi da li je Halid doživio veću ličnu afirmaciju (kao i afirmaciju grada Gračanice) kao igrač, rukometni trener i sportski radnik ili kao rukometni sudija. Nema sumnje, dao je veliki doprinos rukometnom sportu i kao igrač na terenu i kao rukometni sudija – samim tim afirmisao je i Gračanicu kao grad rukometa. Lijepo je bilo pročitati u svim sportskim listovima bivše Jugoslavije da je sudija Halid Duraković iz Gračanice sudio neku važnu rukometnu utakmicu u mnogim gradovima BiH, zatim u Ljubljani, Celju, Zagrebu, Bjelovaru, Splitu, Osijeku, Čakovcu, Poreču, Metkoviću, Novom Sadu, Apatinu, Karlovcu – gradovima i rukometnim centrima širom bivše Jugoslavije.

Već smo rekli da je Halid svoje rukometno znanje rado prenosio na mnoge mlade rukometaše. Po prestanku aktivnog igranja, u Klubu se angažovao u radu

sa pionirima i kadetima, otkriva mlade talente, uči ih prvim rukometnim koracima. Po svom znanju i iskustvu u rukometu mogao je uspješno voditi i prvu ekipu Gračanice, ali to nikada nije prihvatio zbog ljubavi i želje da radi sa najmlađima. Trebalo bi dosta prostora da se samo nabroje imena svih mladih talentovanih rukometaša koje je Halid otkrivao i učio. Mnogi od njih su kasnije postajali prvotimci, afirmirani igrači i odlazili u klubove van Gračanice. Svoju sportsku i rukometnu karijeru završio je nekoliko godina prije svoje smrti kao delegat-kontrolor u Premijer rukometnoj ligi BiH.

Kao vrhunski rukometni sudija, a kasnije i kao delegat-kontrolor, nije podučavao i pomagao samo sudije iz Zbora sudija u Gračanici, već i mnoge mlade rukometne sudije iz Tuzle, Doboja, Lukavca, Banovića i Živinica. Mnogi od njih imali su prilike i da sude sa Halidom na mnogim prijateljskim utakmicama i rukometnim turnirima.

V

Halid Duraković i pisac ovih redova prijateljevali su i družili se više od 55 godina. Za to vrijeme zajednički su podijelili mnogo lijepih i ružnih trenutaka i događaja. O tome bi se mogla čitava knjiga napisati, ali ću za ovu priliku izdvojiti samo dva.

Prvi se odnosi na okolnosti i razloge zbog kojih Halid i njegov sudijski kolega Asim Nezirović nisu došli na rang-listu sudija Prve savezne lige bivše Jugoslavije, a drugi na jednu raspravu od prije neko-

Rukometaši na igralištu iza Druge osnovne škole 1959. godine. Reuf Džinić, Kemal Šaković, Halid Duraković (slijeva nadesno)

liko godina, koja je vođena u kafeu "Modena" u Gračanici između bivših igrača, sudija i ljubitelja rukometa o nekadašnjim "slavnim rukometnim vremenima Gračanice" u kojoj sam uspio "nanervirati" svog prijatelja.

Već smo naveli da je Halid sa svojim sudijskim kolegom Asimom Nezirovićem, po kvalitetu suđenja bio među vodećim rukometnim sudijama Prve B rukometne lige. Dobijali su visoke ocjene od najuglednijih kontrolora suđenja iz Zagreba, Ljubljane i Novog Sada. Kolo prije završetka takmičarske sezone, čvrsto su držali vodeće prvo mjesto na rang-listi najboljih. To im je automatski

obezbjedivalo visoki status saveznog rukometnog sudije. Glavni njihovi konkurenti, na drugom mjestu rang liste, bili su sudije Džapo i Fočo iz Sarajeva.

Desetak dana prije odigravanja posljednjeg kola slučajno sam saznao od svojih sportskih i rukometnih prijatelja iz Banja Luke da se iz Sarajeva vrši veliki pritisak i "radi na tome" da na prvo mjesto, umjesto Halida i Asima, dođe drugoplasirani sudijski par Džapo i Fočo iz Sarajeva. Nakon što su Duraković i Nezirović delegirani da sude utakmicu u Apatinu, sa kontrolorom suđenja na toj utakmici za njih je unaprijed dogovorena ocjena 2,5 bez obzira na kvalitet suđenja. To je bilo dovoljno "obezbjeđenje" da njihovi glavni konkurenti iz Sarajeva izbiju na prvo mjesto spomenute rang-liste. U određenim sportskim krugovima u Sarajevu, kako sam čuo, smatralo se logičnim da u Prvoj ligi sude sudije iz Sarajeva, a ne iz provincije i nekih manjih mjesta itd.

Kao Halidov veliki prijatelj, savjetovao sam mu da otkazu to suđenje "zbog bolesti". Tako bi zadržali prvo mjesto, bez obzira na ocjene spomenutog sudijskog para iz Sarajeva u posljednjem kolu takmičenja. Nudio sam im čak i ljekarsko uvjerenje, kojim bi pravdali svoj otkaz suđenja. Za razliku od Halida, koji je bio spreman da prihvati "naš odgovor Sarajlijama", njegov kolega Asim Nezirović to je odbio, čvrsto uvjeren da će i tu utakmicu "odsuditi" za najbolju ocjenu, bez obzira ko je kontrolor-čvrsto vjerujući u pravdu.

Ali nije bilo tako. Dogovorenu šemu "odradio" je kontrolor utakmice iz Novog Sada. Umjesto "provincijalaca" Halida i Asima, na saveznu sudijsku listu "upisuju se" spomenute Sarajlije – koji su, usput rečeno, zbog slabog suđenja, već nakon prve sezone, morali napustiti to elitno društvo – gdje im i nije bilo mjesto. Slaba je to bila satisfakcija sudijskom paru iz

Gračanice, koji su imali jedinstvenu šansu da dođu "na" Prvu saveznu ligu.

Drugi detalj iz mog dugogodišnjeg drugovanja sa Halidom vezan je za jednu od mnogih rasprava nas sportskih radnika, bivših igrača, sudija, ljubitelja sporta koje su se redovno započinjale i nikad završavale u Kafu "Modena" u Gračanici. Radi se o "finim" tradicionalnim druženjima, koja su se u neka davna vremena skoro svakodnevno "dešavala" u poslastičarnici na gračaničkom korzou kod čuvenog Majstora Salima. Tu su se ispijale kahve, raspravljalo o sportu, šalilo i ocjenjivalo ko je kakav igrač bio, da li je neko bio dobar ili pristrasan sudija itd. U takvim raspravama bilo je dosta šale, malih provociranja i zajedljivih komentara, sitnih čaršijskih ogovaranja i podvala, ponekad i bezazlenih svađa – ali se na kraju sve završavalo korektno i prijateljski. U jednoj takvoj raspravi, neki mlađi ljubitelj rukometa, koji nije imao prilike gledati utakmice naše generacije, postavio je pitanje: ko je bio bolji rukometaš – Halid Duraković ili Emir Tihić?

Iako je i meni, kao i ostalim starijim ljubiteljima rukometa u Gračanici bilo poznato da je Halid bio bolji igrač od mene za deset kopanja, bio je takođe daleko bolji i kao rukometni sudija, ja sam onako u šali (a i da "malo jaranski podbodem" Halida) tom mladom navijaču "sasvim ozbiljno" odgovorio da sam ja bio bolji rukometaš od Halida. Nasjedajući na provokaciju, moj prijatelj Halid je skočio sa stolice i počeo me grditi i napadati, povišenim tonom me pitajući kako mogu davati tako netačne izjave. Nastavljajući "šegu", ja sam "priznao" da je Halid zbilja bio bolji rukometaš i sudija od mene, ali da mi je on kao takav ipak nosao torbu sa sportskom opremom na našim gostovanjima. Na to je uslijedila njegova još žešća reakcija... Ta "torba" ga je izgleda

više pogodila od izjave da sam bio bolji igrač od njega...

Procijenivši da sam pretjerao, otišao sam kući i u svojoj arhivi na brzinu pronašao fotografiju iz 1963. godine iz Banja Luke, na kojoj se jasno vidi kako moj veliki prijatelj Halid drži torbu, a ja ruke u džepovima. Brzo sam se vratio u Kefe i tu sliku pokazao društvu kao ilustraciju svoje priče "o torbi i Halidu". Tek tada nastala je šega i rasprava o "raspravi". "Nosao" torbe se u međuvremenu ohladio i sve prihvatio kao moju malu podvalu. Radi objašnjenja, moram napomenuti da je torba na toj slici (koju objavljujemo uz ovaj tekst) zbilja bila moja, da se u njoj nalazila moja i Halidova sportska oprema i da sam ja kao lošiji igrač "nosao" i njegovu i svoju opremu. U ovom slučaju, Halid je tu sportsku torbu uzeo samo radi slikanja.

Sa svojim prijateljem Halidom Durakovićem posljednju kafu popio sam 10. 03. 2013. godine. Dogovarali smo se da 06. 04. 2013. idemo u Visoko na utakmicu reprezentacija BiH i Rusije. Rastali smo se oko 12 sati, a to veče u 23 sata prestalo je da kuca srce jednog izuzetnog sportiste, sportskog radnika, rukometnog trenera, velikog rukometnog sudije i, iznad svega, veliko čovjeka.

2. KAKO JE FORMIRAN, A POTOM "OTPISAN" JEDAN OD DVA RUKOMETNA KLUBA U GRAČANICI-1967. GODINE

O osnivanju Rukometnog kluba u Gračanici poznato je skoro sve. O tome se pisalo i govorilo u više navrata. Klub je osnovan 1956. godine u okviru Društva za tjelesno vaspitanje (DTV) "Partizana", koji je pod tim imenom i nastupao na zvaničnim takmičenjima. Zna se i datum, protivnik i rezultat prve rukometne utakmice, odigrane u Gračanici. Ali danas malo ko zna

da je 1967. i 1968. godine u Gračanici bio osnovan još jedan rukometni klub koji je, takođe, nastupao u zvaničnim takmičenjima. Iako je djelovao svega dvije godine, u ovom prilogu ćemo se samo, radi upotpunjavanja historije gračaničkog rukometa, osvrnuti samo na neke detalje oko njegovog osnivanja, kratkotrajnog postojanja i, napokon, gašenja.

Podsjetit ćemo da je Rukometni klub "Partizan" u Gračanici osnovan u sklopu DTV "Partizan" (koje je "pod svojom kapom" imalo sve sportove i sportske klubove u gradu) i da se pod tim imenom takmičio u Republičkoj rukometnoj ligi BiH-grupa Sjever do kraja 1966. godine. DTV "Partizan" je imalo svoju jedinstvenu upravu "pod kojom" je bio i Rukometni klub. Kao i ostali, finansiran je iz sredstava budžeta za sport, a dijelom i iz zajedničkih sredstava DTV "Partizan".

Ne sjećam se iz kojih razloga (vjerojatno zbog nekih trzavica unutar DTV "Partizan"), krajem 1966. godine jedna grupa igrača i rukovodilaca iz Rukometnog kluba, pokreće inicijativu da se klub izdvoji iz sastava DTV "Partizan" i nastavi samostalno djelovanje. U toj grupi isticali su se Boro Žuža i Halid Duraković, na čelu sa tadašnjim trenerom prof. Jerkom Mandurićem i članom uprave Mensurom Mehinagićem. Inicijativi se najoštrije suprotstavio tadašnji predsjednik DTV "Partizana", rahm. Emin Jahić, sa grupom igrača, kao i još neki članovi Uprave Kluba. Govorilo se, čak i prijetilo da će Klub izgubiti finansijsku podršku DTV "Partizana" i da će u prvom redu doći u finansijsku krizu.

Grupa koja se zalagala za osamostaljenje Kluba bila je jača, pa je 25. 02. 1967. godine u sadašnjoj derzhani Osman-kapetanove medrese sazvala skupštinu na kojoj je trebalo ozvaničiti tu ideju. Na tom skupu oštro su istupali i protivnici

te "secesije". Među njima je bio i dr. Avdo Prohić, ugledni ljekar iz Gračanice, zaljubljenik sporta i sportski radnik još iz predratnog perioda, veliki donator ne samo rukometašima, nego i svim ostalim sportskim klubovima u gradu. I danas se sjećamo njegove diskusije u kojoj je razložno opravdavao težnje za samostalnije djelovanje Kluba, ali je postavio pitanje njegovog finansiranja – šta će biti ako za godinu dana Klub finansijski propadne?

I pored tih upozorenja, većina prisutnih je ipak izglasala odluku o odvajanju Rukometnog kluba od DTV "Partizana" i o njegovom novom imenu – RK "Gračanica". Usvojen je i formalan zahtjev (odluka) da DTV "Partizan" svom "bivšem" klubu besplatno ustupi svlačionice, teren i druge prostorije, potrebne za treniranje i igranje utakmica.

Kako u sastavu DTV "Partizan" nije više bilo Rukometnog kluba koji je u to vrijeme bio najpopularniji klub u Gračanici, DTV "Partizan" (i ono sporta što je ostalo u njemu) naglo gubi popularnost, zapada u krizu. Iako je bilo raznih pokušaja da se vrati nekadašnja popularnost DTV "Partizan" (između ostalog, u njegovim prostorijama organizovano je i obdanište), Društvo ipak počinje padati u zaborav.

Tražeći izlaz iz krize, u proljeće 1967. godine, ne zna se na čiju inicijativu, Uprava DTV "Partizan" donosi odluku da u svom sastavu formira novi rukometni klub pod starim imenom – RK "Partizan" Gračanica. Nakon odluke, sve ostale formalnosti oko toga brzo su obavljene i Klub je registrovan u Rukometnom savezu BiH. Tako se dogodilo da je Gračanica 1967. godine imala dva rukometna kluba – RK "Gračanica" i RK "Partizan".

Formiranje novog rukometnog kluba pod starim imenom, brzo će se pokazati kao dobar potez Uprave DTV "Parti-

zan". Počelo se redovno trenirati, igraju se prijateljske utakmice, vraća se publika, dolaze nove snage, postepeno oživljava aktivnost čitavog Društva. Bivši igrači i članovi Uprave, na čelu sa predsjednikom Eminom Jahićem, ponovo su u žiži sportske javnosti grada. Klub se prijavljuje za zvanično takmičenje u Zonskoj rukometnoj ligi sa sjedištem u Doboju za takmičarsku sezonu 1967/68. Nosioći igre bili su oni koji nisu podržali izdvajanje Rukometnog kluba iz DTV "Partizan": Ibrahim Šelo, Amir Glušac, Mili Hadžistević, Asim Nežirović, Kemal Šaković i Emir Tihić (uz mlade rukometaše: Mirso Čaušević, Sead Čaušević, Ferid Đulić i drugi). Iako su u prvoj takmičarskoj sezoni, 1967/68., imali ambiciju da se samo izbore za opstanak u ligi, među klubovima iz Bosanskog Šamca, Modriče, Odžaka, Tešnja, Gradačca, Doboja, Kreke i dr., već nakon nekoliko kola i uzastopnih pobjeda dolaze u sam vrh tabele. Na kraju jesenje sezone ekipa Bos. Šamca zauzima prvo, a gračanički "Partizan" odlično drugo mjesto. I pored dobrog plasmana, ambicije Kluba nisu se promijenile: da se samo opstane u ligi.

Antagonizmi u sportskom miljeu Gračanice koji su kulminirali na spomenutoj "skupštini odcjepljenja", nisu prevaziđeni, već su se i dalje produbljivali. Najviše problema bilo je oko zakazivanja i rasporeda rukometnih utakmica u Gračanici. Kao klub iz većeg ranga takmičenja, RK "Gračanica" je određivao termine kako službenog nastupanja, tako i treniranja na rukometnom stadionu. Novoformirani RK "Partizan" u početku je nastupao samo u predigrama, prije glavne utakmice koju je igrao RK "Gračanica". I dok se na tim utakmicama ekipa RK "Partizan" šepurila u novim trenerkama i dresovima, dotle je ekipa RK "Gračanice", iako u većem rangu nastupala gotovo sirotin-

ski—u dresovima od starih prepravljenih košulja u boji (jednostavno, odreže se kragna i to bude dres). Od svog osamostaljenja ovaj klub se suočavao sa finansijskim problemima i jedva je preživljavao.

Ljubomorni na bolju opremu ekipe “Partizana” i njihovu povoljniju finansijsku situaciju, pojedinci iz i oko ekipe “Gračanice” nastojali su na sve načine da marginalizuju ekipu “Partizana”, najviše kroz mijenjanje i određivanje nepovoljnih termina za njihove utakmice. Između ostalog, “ostavljali” su ih da “svoju predigr” igraju iza glavne utakmice kako bi umanjili ne samo njihov značaj, već i broj gledalaca. Međutim, publika je redovno ostajala da “odgleda” i tu drugu utakmicu bez obzira što se službeno tretirala kao predigra. Bilo je to “dublje” i više od običnog rivalstva.

U proljetnom dijelu prvenstva RK “Partizan” nastavlja da reda sjajne pobjede i uspjehe iz prethodne sezone. Glavni konkurent u borbi za prvo mjesto i ulazak u Republičku ligu bio mu je RK iz Bosanskog Šamca. Mrtva trka za prvaka trajala je do samog kraja prvenstva. Za ulazak u Republičku ligu, rukometašima iz Gračanice bila je potrebna pobjeda ili samo neriješen rezultat protiv ekipe iz Bosanskog Šamca u posljednjem kolu na domaćem terenu. U tom slučaju Gračanica bi bila jedini grad u BiH sa dva predstavnika u Republičkoj rukometnoj ligi...

Sjećam se da su pripreme za tu važnu utakmicu (danas bi se reklo “visokog rizika”) bile jako temeljite. Za sudiju je delegiran Spasojević (imena se više ne sjećam), javni tužilac iz Modriče, a za delegata Daniš Zahirović iz Doboja. Kao nikad do tada, sat vremena prije početka utakmice na stadionu je bilo oko 1500 gledalaca. Nikada do tada na nekoj utakmici u Gračanici nije bilo više redara i milicionera u uniformi. Doktor na uta-

kmici bio je pokojni Anto Planjar, ugledni ljekar, kasnije direktor Doma zdravlja u Gračanici.

Sami tok utakmice nije obećavao ništa dobro za domaću ekipu. Nervozi u ekipu unosilo je pristrasno suđenje sudije Spasojevića, koji je očigledno navijao za svoje komšije iz Bosanskog Šamca. I pored toga rezultat se stalno mijenjao u korist jedne i druge ekipe. Poluvrijeme je završeno sa golom prednosti za goste.

I u drugom poluvremenu sudija Spasojević nastavlja da pomaže gostima, misleći, valjda da ga funkcija javnog tužioca čini bezbjednim i ako navija za goste. Kao posljedica takvog suđenja, sredinom poluvremena dolazi do dramatičnog rasplesa. Prvo je u jednom silovitom napadu grubo oboren Mili Hadžistević, jedan od najpopularnijih igrača u domaćoj ekipi. I pored silnih zvižduka publike, sudija Spasojević nije reagovao, omogućivši tako ekipi Šamca da krene u oštar protivnapad. U tom momentu, vraćajući se u odbranu, vidno iznerviran, Hadžistević je sustigao i udarcem u glavu nokautirao igrača Šamca, koji ga je nekoliko sekundi prije toga grubo faulirao...

Nakon toga, u teren ulijeće dr. Planjar da pruži pomoć oborenom igraču, velika grupa navijača pokušava se probiti na teren, milicija interveniše, a sudija Spasojević službeno prekida utakmicu—što potvrđuje i delegat utakmice iz Doboja. Prava je sreća i dobro je što nije došlo do većih incidenata... Ali sve ostalo bilo je loše za ekipu RK “Partizan” iz Gračanice.

Organi takmičenja registrovali su utakmicu sa 10:0 za Bosanski Šamac i tako im omogućili ulazak u Republičku rukometnu ligu – Grupa sjever, koja je bila na domaku ekipi “Partizana” iz Gračanice. Sudija Spasojević nije ni slutio da je zviždukom pištaljke kojim je označio prekid te dramatične utakmice, odsvirao

i kraj RK "Partizan" u Gračanici. Sticajem raznih okolnosti (najmanje sportskih) bila je to posljednja utakmica jednog kvalitetnog i perspektivnog kluba koji je naprosto morao da se ugasi.

Kasnije sam saznao da je to bila volja tadašnjih lokalnih političkih moćnika (iz Općinske konferencije Socijalističkog saveza i Općinskog komiteta Saveza komunista), koji su od rukovodstva takmičenja Zonske rukometne lige tražili da "odradi" sve – da RK "Partizan" izgubi tu odlučujuću utakmicu i ne uđe u viši rang takmičenja. Odgovor takmičarski organa bio je sudija Spasojević. Iako se to "čudno poklanjanje" sportskog prestiža obrazlagalo nedostatkom sredstava za dva kluba u Republičkoj ligi, u pozadini svega bilo je stalno rivalstvo između dva kluba, koje je, po tadašnjim političkim ocjenama, izazivalo konfliktne situacije i nezdrave odnose u lokalnoj sredini

Takoreći prinudno gašenje RK "Partizan", srećom, nije bilo i gašenje rukometnog sporta u Gračanici. Nakon spomenutih događaja, RK "Gračanica" je uspješno napredovao, konsolidovao svoju finansij-

sku situaciju, za četiri godine uspio ući u jedinstvenu Republičku ligu BiH, a 1977. i u Međurepubličku rukometnu ligu.

U vrijeme kada se Rukometni klub izdvajao iz DTV "Partizan", pisac ovih redova bio je na strani protivnika te ideje. Ali kasniji tok vremena pokazao je da smo bili na pogrešnom putu. Istina, nakon izdvajanja iz DTV "Partizan", Rukometni klub "Gračanica" imao je velikih poteškoća, ali ih je sve uspješno prebrodio, postao stabilan klub, koji i do danas manje-više uspješno radi i djeluje. Da su ostali u sastavu DTV "Partizana", teško bi opstali u novim društvenim okolnostima. Takva društva vremenom su postala prevaziđena, pa je i sam njihov objekat (i sada ga neki zovu DTV "Partizan") morao biti predat na upotrebu gračaničkim srednjim školama radi potreba odvijanja nastave tjelesnog odgoja.

Bilo kako bilo, ostaje činjenica da je odlaskom Rukometnog kluba iz DTV "Partizan" ovo društvo počelo polako gubiti svoju aktivnost, a potom ubrzo potpuno prestalo sa radom.